

aruandeaasta algus: 01.01.2021
aruandeaasta lõpp: 31.12.2021
nimi: Vabaühenduste Liit
registrikood: 80005069
aadress: Telliskivi 60a, 10412 Tallinn
telefon: 664 5077
e-post: info@heakodanik.ee
veeb: www.heakodanik.ee

AASTAARUANNE 2021

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Kodanikuühiskond ja Vabaühenduste Liit aastal 2021	4
Kodanikuühiskonna aasta tegijad 2021	5
Aasta 2021 numbrites	9
Tegevussuunad	10
Huvikaitse	11
Võimekas vabakond	12
Kasvulava	14
Liikmed aastal 2021	15
Inimesed aastal 2021	17
Rahaasjad aastal 2021	18
Finantsaruanne	19

TEGEVUS- ARUANNE

Kodanikuühiskond ja Vabauhenduste Liit aastal 2021

Muutuste ja tormiliste arengute aastad jätkuvad. 2021. aasta tõi kaasa mitu põhjust rõõmu tunda ja tähistada, aga jättis vähe pause kriisist kriisi kulgemise vahele.

Kõigepealt heast. Vabauhenduste Liidul täitus 30. sünnipäev, mis tähendab ühe organisatsiooni kohta üksjagu pikka elukogemust ja kirjut ajalugu, samas ka ohtu seilata edasi mineviku saavutuste pealt ning ulpida tuttavavõitu mugavustsoonis. Otsustasime üle pika aja pisut tähistada, sest seda, mille üle uhkust ja rõõmu tunda, jagub vabakonna arengusse rohkelt.

Üha rohkemad ühendused on tõestanud end võimekate partneritena riigile ning teada-tuntud brändidena laiema avalikkuse silmis, kelle teadmistes ja oskustes harva kaheldakse. Küllap kõige märgilisem number sellest oli 48,7 – just nii mitu miljonit eurot koguti uueks Eesti rekordiks annetustena 2020. aastal. Oma panuse oleme andnud muuhulgas annetamistalgute korraldamisega, mis toimusid 2021. aastal juba kolmandat korda.

Eneseimatluse asemel püüdsime aga pilgu suunata pigem tulevikku ja vaadata tõtt järgmiste väljakutsetega, mida jagub igasse valdkonda. Nende lahendamiseks sõlmisime uue strateegilise partnerluse lepingu Siseministri-riiumiga, mis lisas meie senistele tegemistele ka vabatahtlikkuse suuna eestvedamise ehk tagamise, et inimesed tahaks vabatahtlikuks tulla ning ühendused oskaks seda head soovi vääriliselt vastu võtta.

Muus osas möödus valitsusevahetusega alanud aasta jätkuvalt koroonatähe all. Kui ärevast ajast midagi head otsida, siis küllap seda, et mainitud mugavustsooni on ka parima tahtmise juures üsna keeruline nautida. Vabakonnast laiemalt on aga kriisist kriisi sammumine vaatamata pidevale läbipõlemise äärel ja võimete piiril toimetamisele toonud välja parima. Riigile, abivajajatele ja üksteisele on tõtatud appi igal sammul, olgu erinevate kampaaniate, annetuste ja vajalike asjade kogumise või vabatahtlikena kaasa löömise näol. Nagu kirjutas Kodanikuühiskonna Sihtkapitali juhataja Anneli Roosalu mais Postimehes, vabauhendusteta Eesti koroonakriisi üle ei elanuks.

Koroona näitab nende ridade kirjutamise hetkel lõpuks vaibumise märke. Paraku on pandeemia asendunud sõjaga otse Eesti piiride lähedal, tuues ühiskonnale vaid nädalatega kaasa suurema šoki kui eelnevad niigi hulumelseina tundunud aastad kokku. Pideva läbipõlemise äärel ja võimete piiril toimetamine seega ka vabakonna jaoks niipea ei lõpe, aga nii palju näeme juba praegu taas, olgu Pagulasabi, Toidupanga või uute ja hajusamalt organiseerunud algatuste näol – ka seda kriisi ei ela me üle ilma vabauhendusteta.

Kodanikuühiskonna aasta tegijad 2021

Aasta missiooniinimene Külliki Bode

Külliki on teinud ühiskonna jaoks kuuldavaks nende hääle, kes ise ei kuule. Ta on olnud aastaid Eesti Vaegkuuljate Liidu üks eestvedajatest ja aidanud muuta väikese kodanikualgatuse võimekaks huvikaitseühenduseks, kuhu kuulub 17 liikmesorganisatsiooni enam kui 1200 liikmega. Mullu aitas Külliki annetuste toel tööle panna üle Eesti sõitva Kuulmishussi, kus pakutakse nõu ja kuulmistaseme testimist. Külliki on eeskujuks ja inspiratsiooniks tuhandetele inimestele, näidates, et kuulmispuue ei ole takistuseks, et mõelda suurelt ja oma unistusi täita.

Aasta vabauhendus MTÜ ASÕP

Paljude probleemide üle arutlemisel jõutakse tõdemuseni, et lahendus algab haridusest. Asendusõpetajate programm seisab hea selle eest, et hea haridus ei jääks ootamatute takistuste taha, iga ainetund jõuaks kvaliteetselt õpilasteni ning niigi ülekoormatud õpetajad leiaksid vajadusel vähese aja- ja energiakuuluga asendaja. ASÕPi laiem eesmärk on aga panustada õpetajate järelkasvu ja nii ongi 28 asendusõpetajat asunud tänaseks tööle tegevõpetajatena.

Aasta teerajaja Elav Tänav ja mitte_tallinn

2021. aastal kerkis valimiste üheks võtmeküsimuseks linnaruum ja üksikute aktivistide südameasjast sai lõpuks peavooluteema. Vajadusest inimsõbralikumaks linna järele on pikalt rääkinud sotsiaalmeedias tegutsev mitte_tallinn, kes inspireerib piltidega lihtsate lahenduste abil paremaks muudetud pealinna. Mullu alustas sama eesmärgiga erinevate valdkondade inimesi siduv kodanikualgatus Elav Tänav. Nii mitte_tallinn kui Elav Tänav rajavad teed linnade poole, mis ei lahutaks ja eraldaks, vaid tooks kokku ja moodustaks mõnusa elukeskkonna kõigile.

Aasta tegu Paide 3000

Kogu Eesti elu keerleb Tallinna ja Tartu ümber? Vale! Eestimaa südames asub arvamusefestivalilt alguse saanud Paide Teater, kes on võtnud ette aktsioonide sarja, mille keskmes on kogukond ja selle tulevik. Muuhulgas korraldati mullu 33 arvamusiidri kõnest koosnenud mõtiskluste sarja ning alguse sai tavakodanikud linnajuhtide sussesesse asetav varivolikogu. Paide Teater pole seega ainult teater, vaid kogukonna kokkutooja ja võimestaja.

Aasta innustaja Foodsharing Eesti ja “Homme saabub paradiis”

Toiduraiskamisest on räägitud läbi aastate siin ja seal, laiapõhjalisi lahendusi leidmata. See pole heidutanud Foodsharing Eestit, kes on rajanud kaubandusest üle jäänud ja sealt päästetud toidu jagamise kapid Tartusse, Viljandisse ja Elvasse. Grupeeriing tegeleb aktiivselt toidu raiskamise alase teavitustööga nii tarbija kui kaupleja harimisel, lisaks koguvad vabatahtlikud kaubandusest kokku maha kantud toitu ja jagavad selle soovijatele laiali. Teavituse, aktiivismi ja kunsti ristumispunktis valmis aga mullu Anna Hints'i lühifilm “Homme saabub paradiis”, et juhtida tähelepanu toiduraiskamisele, seda soodustavatele tarbimisharjumustele ja võimalikele viisidele käituda keskkonnasõbralikumalt.

Aasta hääl Solidaarne naistepäev

Kristel Rannaääre ja Nele Laos algatasid kaks aastat tagasi naistepäeval toimuva kampaania, mille eesmärgiks on koguda ja annetada vähekindlustatutele hügieenitarbeid. Aktsiooni arengut pole ilmestanud mitte üksnes kogutud summade hüppeline kasv, vaid ka väiksematele sarnastele algatustele inspiratsiooni pakumine, tabudest saadetud teemale vajaliku tähelepanu juhtimine ning kerkinud õlatunne.

Aasta ettevõtte Advokaadibüroo Liverte

Advokaadibüroo Liverte on loomisest alates koostöös Eesti Inimõiguste Keskusega pro bono või vähendatud tasu eest kaitsnud nii erasikute kui vabaihenduste inimõigusi. Muuhulgas on tegeletud kohaliku omavalitsuse õiguspärase rahastusega filmifestivalile Festheart, liikumispuudega noorte õiguste kaitsega ning seksuaalse ahistamise ohvrite abistamisega. Lisaks põhitööle on Liverte advokaadid andnud loenguid mitmekesisuse päeva raames ja erinevatel üritustel, kus on teemaks olnud vaenukõne ja selle mõju vähe-
musgruppidele.

Kodanikuühiskonna aasta tegijad

Aasta avaliku võimu esindaja Sotsiaalkindlustusamet

Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi ennetus-
talitus pani tööle vaimse tervise nõustamise
tugiliini. Igapähele on võimalus tasuta sinna
pöörduda, saamaks abi ja nõu teemadel, mis
hinge piinavad. Helistatakse, et leida tuge
toimetulekul leina, raske haiguse, üksilduse,
paanikahoogude või keeruliste suhetega. Igale
helistajale saab osaks võimalus olla hukka-
mõistuta ja tingimusteta ära kuulatud ning
vajadusel oma ala spetsialisti poole suunatud.

Aasta vabatahtlikud 2021

Eret Anderson
Farištamo Eller
Marcus Piirson ja Gregor Männi
Mari-Liis Villig
Peeter Lepp
Romet Leiman
Sven-Erik Soosaar
Triin Kibuspuu
Marika Jahilo
Siiri Merila-Hubbard

Aasta vabatahtlike kaasajad 2021

Jaanika Tiitson ja Käthe Pihlak

Saaremaa vallavalitsuse töötajate Jaanika ja Käthe algatusel sündis üleskutse “hea tee teeb head”. Koguma asuti Saaremaa rohuteed, et valmistada kinkepakid viirusega võitlevatele kiirabitöötajatele. 19 päeva kestnud aksiooni kestel kaasati kampa mitmeid vabatahtlike abilisi ning saadi osalema üle 350 inimese, kelle toel jagus teed lõpuks 11 haiglale üle Eesti ja teadusnõukoja liikmetele pealekauba. Üks arst on kirjeldanud: “Mõni päev tundus, et enam ei jaksa võidelda, aga siis tuli Saaremaalt pakk, mille juures nii südamluk kaart, ja jaksasin jälle.”

MTÜ Vaab

VAAB loodi COVID-19 kriisi alguses, et lahendada tervishoiuorganisatsioonide probleemi seoses spetsialistide leidmisega. VAABI süsteemi kaudu loodi andmebaas vabatahtlikest, kes said tulla abiks vaktsineerimise läbiviimisel või osakoormusega toeks haiglatesse. VAAB on pakkunud abi enam kui 120 kriitilise üleskutse peale tervishoiuorganisatsioonidelt, ja koondanud pea 3000 tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna spetsialisti, kes otsustavatel hetkedel kolleege toetavad.

MTÜ Cats Help

Eestis on kümneid algatusi ja veel rohkem inimesi, kes ilma suurema kisata hoolitsevad nende lemmikloomade eest, kes on hoolitsevast perest ilma jäänud. Mõnikord jääb neist üks silma sellega, et oskab enda ümber koondata lugematul hulgal innustunud ja särasilmseid abilisi, kes on valmis andma mõne karvase või sulelise jaoks kasvõi enda magamistoa. MTÜ Cats Help päästab tänavatelt üle 1500 kassi aastas, abiks enam kui 200 vabatahtliku ja hoiukodu kõikjal üle Eesti.

Aasta 2021 numbrites

Avalikes huvides tegutsevate vabäühenduste liiduna töötame selle nimel, et Eestis oleks tugev kodanikuühiskond, kus inimesed tahavad, saavad ja oskavad olla head, arukad ja aktiivsed kodanikud. Meie missiooniks on aidata areneda vabäühenduste tegevust toetaval keskkonnal ja tugevdada ühenduste suutlikkust selles keskkonnas tulemuslikult tegutseda.

Liikmeid

108

Vabatahtlikke

63

Töökohti

6

Aktiivset koostööorganisatiku

5

Töörühma ja komisjoni

13

Koolitustunde

102

ning nendes osalejaid

395

Tegevussuunad

2021 ja edasitegutseme peamiselt kolmel suunal:

1. Huvikaitse

Vabakond tegutseb usalduslikus partnerluses avaliku võimuga, et edendada avatud valitsemist ja kaitsta avalikke huve. Selle nimel veame eest avatud valitsemise partnerluse (AVP) ümarlauda ja osaleme avatud riigivalitsemise arengukomisjoni (ARVAK) töös, vähendame bürokraatiat läbi ühenduste rahastamise korrastamise ja sellekohase juhendi levitamise, edendame koostöövormina strateegilist partnerlust, jätkame veebiplatvormi mtyraha arendamist, korraldame USAID raporti koostamist ja tõstame üldist valdkonnaülest teadlikkust läbi Hea Kodaniku kanalite.

2. Võimekus

Vabaühenduste sees ja nende vahel on tihedad sidemed ning hea koostöö, ühendused on hästi juhitud, suutlikud muutuste juhtijad ning oma tegevuses eetilised ja innovatiivsed. Selle jaoks jätkame tulevikujuhtide programmi läbiviimist, võrgustike arendamist, korraldame koolitusi, toome Eestisse kogemusi välispartneritelt nagu CIVICUS, AGNA ja teised ning suurendame jätkuvalt oma liikmeskonda.

3. Kasvulava

Eestis on üha enam inimesi, kes oskavad, suudavad ja tahavad osaleda nii kogu- kui ka ühiskondlikes asjades. Selle jaoks levitame Hea Kodaniku sõnumeid ka teistes kanalites, arendame koolidele kodanikuühiskonna teemalisi õppematerjale, viime Rahvaülikoolide Liiduga läbi kursust "Demokraatiaharidus - tee kõrgema kodanikuosaluseni" ja tunnustame aasta jooksul silma paistnud tegijaid.

Huvikaitse

Vabakond tegutseb usalduslikus partnerluses avaliku võimuga, et edendada avatud valitsemist ja kaitsta avalikke huve.

Üks meie huvikaitse eesmärke on, et vabaihendused teeksid **avatud valitsemise** teemadel koostööd ja oleksid valitsusele arvestatavateks partneriteks. Selle nimel veame eest avatud valitsemise partnerluse (AVP) vabaihenduste ümarlauda ja osaleme avatud riigivalitsemise arengukomisjoni (ARVAK) töös. ARVAK kohtus mullu neljal korral, mille tulemusi saab lähemalt lugeda **protokollidest**. Ühenduste tegevuse koordineerimises me suuri samme ei astunud, tihedamalt tegutseme jälle 2022. aastal, kui on uue tegevuskava koostamine.

Töötame igapäevaselt, et **avalikul rahastamisel** järgitaks ühenduste rahastamise **juhendit**, välisvahendite kavandamisel kaasataks sihtühema ja üleüldiselt väheneks tegevust piirav bürokraatia. Jälgime rahastustingimusi ja levitame (uuendatavat) juhendit vabaihenduste ja rahastajate seas. Eesmärgiks oli ka täiendada **mtyraha** andmebaasi uuemate numbritega, kuid selleni kahjuks ei jõudnud. Lubame uuel aastal tublimad olla.

Uue perioodi euroraha ja kriisist taastumise vahendite jaotusest toimus märtsis nn kaasamisinädal ja aasta vältel veel mõned arutelud, kus kapati läbi eri teemasid, ent aega oli aruteludeks vähe ja disainiauhindu see protsess ei võida. Tutvumiseks, osalemiseks ja küsimiseks on vajalik toodud **RTK lehel**. Meie jätkame osalemist senises seirekomisjonis ja osaleme ka uues ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021–2027 rakenduskava seirekomisjonis.

Üsna palju oleme viimastel aastatel tege- lenud **strateegilise partnerluse** arendamisega. Lõime **strateegilise partnerluse juhendi** ja levitasime seda, nõustasime ametnikke ja mõningal määral ka vabaihendusi. 2022 vaatame antropoloogi abiga veel korra otsa ka Sotsiaalministeeriumis ning Haridus- ja Teadusministeeriumis toimunud muudatustele.

Meie rolliks on ka **vabaihenduste elujõu** ja kodanikuühiskonna trendide hindamine. Selleks korraldame ühenduste elujõulisuse hindamist Ameerika Ühendriikide arengukoostöö agentuuri (USAID) koostatud

indeksiga. Selle pinnalt võib öelda, et olukord on stabiilne, mullu koostatud **raport** muutusi üheski kaheksast valdkonnast välja ei toonud.

Läbipaistvuse suurendamiseks koostasime koos Korruptsioonivaba Eestiga läbipaistva huvikaitse **hea tava**. Aitame ka nügida lobitegevuse läbipaistvuse suurendamist. Selles osas liiguti suur samm edasi, sest kõigil ametiisikutel tekkis kohustus avalikustada oma kohtumised **lobistidega**, mõni teeb seda kvartaalse asemel isegi pidevalt. Jah, ka meie, vabaihendused, oleme lobistid, pole sel sõnal häda midagi.

Annetuste edendamiseks korraldasime juba kolmandat korda Annetamistalguid ja aitame Siseministeeriumil valitsusse viia annetuste maksustamise muudatusettepanekuid. Selle tar- beks aitasime korraldada ka Riigikogu kolme komisjoni ühisistungit kodanikuühiskonna seisust, mis toimus 28. septembril, järele saab vaada- ta **Youtube'ist**. Teemaks oli seekord heategevus, mida avasid Urmo Kübar, Pirkko Valge ja Martin Villig. Aitasime Riigikogu Kantseleil ja Sisemi- nisteeriumil korraldada ja jääme ise täitsa rahule.

Lisaks töötame püsivalt ka selle nimel, et vabaihenduste **õiguskeskkond** oleks tegutsemist toetav ja takistusteta. Osalesime aktiivselt ühinguõiguse revisjonis ning kaasasime vabaihendusi aruteludesse, kus paslik oli. Enamasti panustasime oma teadmiste ja kogemustega ise ja jagasime infot, kus vajalik tundus. Jätkuvalt anname vabaihendustele ja teistele tihti juriidilist nõu, mis on omakorda sisend huvikaitsesse. Nõustame ka ametnikke ja vajadusel aitame ühendustel vaielda ja oma õiguste eest seista.

Kohaliku tasandi demokraatia tugevdamiseks teeme koostööd maakondlike arenduskeskuste võrgustiku, teiste strateegiliste partnerite ja Siseministeeriumiga, kel rohkem tegevusi kogukondade suunal, et levitada häid näiteid vabaihenduste kaasamisest. Kahjuks mullu liiga palju häid praktikaid ei jaganud. Loodame ka selles osas tänavu aktiivsemad olla, sest üks strateegiline partner Sotsiaalse Innovatsiooni Labor viib ellu ka kohaliku demokraatia ja koosloome edendamiseks arenguprogrammi.

Võimekas vabakond

Vabakonnas on tihedad sidemed ja hea koostöö, ühendused on hästi juhitud, suutlikud muutuste juhtijad ning oma tegevuses eetilised ja innovatiivsed.

Juunis lõpetas **vabaihenduste tulevikujuhtide arenguprogrammi I lennu** 13 osalejat. Pea kõik olid rõõmsad, rõõsad ja rahul, seega asusime kohe komplekteerima ka järgmist satsi tulevastest vabakonna eestvedajatest. Taotlejate arv oli taaskord suur – 60 kandidaadi seast valisime vestlusele 22, kellest omakorda 14 alustas sügisel programmi II lennuna.

Osalejate lõputööde ja esimese lennu kogemuse põhjal tegime väikeseid muutusi programmi sisus, kavandasime osalejatele võimaluse kovisioonide läbiviimiseks, et seda meetodit osataks ka tulevikus kasutada, jätkuvad eneseanalüüsid moodulite lõpus, kõigile osalejatele oleme leidnud ka individuaalse mentori.

Käivitasime **vabaihenduste juhtide võrgustiku**, kus kord kuus kohtub kaks gruppi juhte. Võrgustiku eesmärk on aidata kaasa vabaihenduste professionaalsele juhtimisele ja sellele, et vabaihenduste juhid teeksid oma tööd tulemuslikult ning hoiaks samal ajal oma vaimset tervist. Teemad, mida grupis arutatakse, otsustab grupp ise. Kohtumised on praktilised ja mitteformaalsed ning keskenduvad kogemuste jagamisele.

Huvikaitsevõrgustikus on praeguseks 36 liiget. Aasta jooksul kohtusime ühe korra, mil arutasime huvikaitsetöö tulemuslikkuse ja mõju mõõtmist. Võrgustik lõi **läbipaistva huvikaitse hea tava**, mille järgimisega saavad

huvikaitseorganisatsioonid anda märku, et nad teevad oma tööd eetiliselt ja läbipaistvalt.

Annetuste kogujate võrgustik 17 liikme võrra (kokku nüüd 156 liiget) ja kohtus kolmel korral. Ühises töötoas arutasime, kuidas luua püsiannetajate süsteemi, jagasime kampaaniate korraldamise kogemusi ja tegime ettevalmistusi annetamistalguteks.

Kolmandat korda toimusid **annetamistalgud**, mida vedasime eest koos maakondlike arenduskeskuste võrgustikuga. 30. novembriks jõudis talgukaardile 128 sündmust ja algatust üle Eesti, kes kogusid 189 202 eurot annetusi. Kolme aasta saldoks tuleb seega üle 500 000 heategevuseks läinud euro.

Annetusi kogusime taaskord ka me ise Vabaihenduste Liiduga. Seadsime sihiks tagasihoidlikud 600 eurot annetamistalgute korralduse toetuseks. Eesmärgi täitmise korral lubasime promoda tervislikke eluviise ning iga tiimiliige võttis ühe sportliku eesmärgi, mida annetussumma kogunedes täita. Eesmärk saigi täidetud ning 17-miinuskraadilise pakase kiuste jõudsid menüüsse näiteks süstasõit, kõndimine ja 30-kilomeetrine jooksuring. Järgmised annetamistalgud toimuvad 29. novembril 2022.

Uue väljakutsena lisandus strateegilisest partnerlusest siseministeeriumiga tulenevalt **vabatahtliku tegevuse eestvedamine**. Vabaihenduste võimekuse arendamise juures on

vabatahtlike hea kaasamine ja koordineerimine loomulik osa. Vabatahtlikkuse valdkonna arendamine on riiklik prioriteet ja lähiaastate eesmärgid on suurendada vabatahtlikus tegevuses osalenud elanike hulka eelkõige noorte ja vanade seas. Kvaliteetse ja läbimõeldud kaasamise arendamiseks pakume täiendkoolitusi ja arenguprogramme nagu vabatahtliku sõbra märgise programm, kuhu saavad kandideerida kõik vabatahtlike kaasavad organisatsioonid.

Valdkonna arendamise juures on põhirõhk **vabatahtliku tegevuse võrgustiku** arendamisel. Võrgustikuna tegutsemine on märk soovist teha koostööd ja jagada vastutust. Et vältida ostuste ja vastutuse langemist ühe inimese või organisatsiooni peale, tahame kaasata võrgustiku tegevusse veelgi rohkem valdkonnas tegutsevaid organisatsioone ja töötada välja toimiva süsteemi, kus liikmed saavad otsustamises aktiivselt osaleda.

Nüüdsest meie hallatav **Vabatahtlike Värav** toob kokku organisatsioonid, kes vabatahtlike vajavad ja inimesed, kes tahaksid aidata. Kaardistasime portaali kitsaskohti ning tehnilise kasutus- ja haldusmugavusega seotud probleeme. Plaanime selle põhjal väravat järgnevatel aastatel igakülgset arendada, et tegemist oleks esimese kohaga, kuhu vabatahtlikkuse teemalist infot leidma minnakse, olgu eesti inglise või vene keeles.

Üha enam tunnetavad vastutust ühiskonna ees ka ettevõtted ja muud asutused, kes väärtustavad oma töötajate võimalust panustada vabatahtlikuna. Vabatahtlike ja tegevuse võimaluste vahel on aga selge pudelikael, mis tuleneb sellest, et vabaihendusi, mida laiemalt teatakse,

on pigem vähe. Eraldi projekti raames töötame välja teenust neile, kes ei oska või soovi ise otsida organisatsioone ja tegevusi, kuhu ettevõtteks võiks alla panna. See suurendab loodetavasti vabatahtlikku tegevusse panustavate elanike ja tegevusvõimalusi pakkuvate vabaihenduste hulka.

Jätkuvalt oleme koos Avatud Eesti Fondiga operaatoriteks Norra, Islandi ja Liechtensteini rahastatud **Aktiivsete Kodanike Fondile** (ACF), mis toetab aastatel 2019-2024 Eesti kodanikuühiskonda 6 miljoni euroga. Nelja voo jooksul on seni rahastatud 65 projekti.

Korraldasime IV ja V taotlusvoo info-päevad ning kaks seminari toetuse saanud projektidele. Jätkus ka organisatsioonide eneseanalüüside kogumine projekti lõpetajate seas, mis näitab, et projekti lõppedes on mitmes organisatsiooni võimekus tõusnud. Selle huvides valmistasime ette ja viisime läbi ka strateegilise planeerimise **veebiseminari**.

Vabaihenduste kokkutoomisest ja kogemuste jagamiseks jätkasime **Hea Kodaniku klubi** sarjaga, kuid koroonapiirangute tõttu jõudsime korraldada vaid ühe ürituse. Rahvaalgatusveebi viiendal sünnipäeval arutleti selle üle, kuidas jõuda oma mõtte või murega otsustajateni.

Aastatel 2020-2022 on Vabaihenduste Liidul **"Austame erinevusi"** märgis ja meie üheks eesmärgiks on tõsta vabaihenduste seas teadlikkust mitmekesisuse kasust ning oskusi mitmekesisusega arvestamisel. Selle eesmärgi saavutamiseks toimus 2021. aastal vabaihenduste ümarlaud, kus arutasime organisatsioonide vajadusi ja ootuseid.

Kasvulava

Eestis on üha enam inimesi, kes oskavad, suudavad ja tahavad kestlikult osaleda nii kogukondlikes kui ka ühiskondlikes asjades.

Kuigi Hea Kodaniku ajakirja enam ei ilmu, jätkasime vabakonna tegemiste alase info jagamist kõigis oma veebikanalites. Kuigi oleme liikmetelt saanud üsna rahulolevat tagasisidet, otsustasime uuendada **kodanikuühiskonna nädalikirja**, mis sai märksa kaasaegsema, paremini struktureeritud ja rohkemate piltidega illustreeritud ilme. Enam kui 2000 tellija postkasti potsatab ta jätkuvalt igal esmaspäeval, sisaldades olulisemaid uudiseid nii liikmete tegevuse, ühiskonnas toimuva, töö- ja osalusvõimaluste, õiguskeskkonna ning rahastusvoorude kohta.

Juba mõnda aega on eestikeelse teavituse kõrval kiratsenud **muukeelsed kanalid**. Aasta lõpus otsustasime ette võtta korraliku taaskäivituse ning otsisime meeskonda juurde võõrkeelse kommunikatsiooni juhi, kes asub arendama vene- ja inglisekeelseid kanaleid. Pärast mõningast ootuste ja võimaluste kaardistamist hakkaski samuti uue ilme saanud venekeelne infokiri 2022. aasta alguses ilmuma senise kahe nädala taguse graafiku asemel iganädalaselt. Peagi plaanime taas üles

putitada ka oma inglisekeelse veebikodu ning kuukirja.

Kuna meie hallata on nüüdsest ka **Vabatahtlike Värav**, otsisime viise parandada eri kanalite ristkasutust. Kõik vabatahtlike otsingute kuulutused jõuavad nüüd regulaarselt ka kodanikuühiskonna nädalikirja. Lisaks avaldame seal seni ajakirja tarbeks mõeldud pikemaid lugusid, artikleid, arvamusi ja analüüse teemadel vabatahtlike kaasamisest vabakonna rahastamiseni ja annetuste kogumisest demokraatia edendamiseni. Rihime regulaarsust korra nädalas, kuigi mõnikord juhtub rohkem, mõnikord vähem.

Pisut võtame vastavalt vajadusele sõna ka laiemas meedias – eriti valjult seoses teemadega, mida ise eest veame nagu annetuste kogumine, aga siin-seal ka liikmesorganisatsioonide kaitseks või tervet vabakonda puudutavatel teemadel. Taaskord võiski meie inimesi kõige rohkem kuulda ja näha ajakirjanduse vahendusel annetamistalgute aegu, mil esinesime enamikes raadio- ja telekanalites ning trükimeedias.

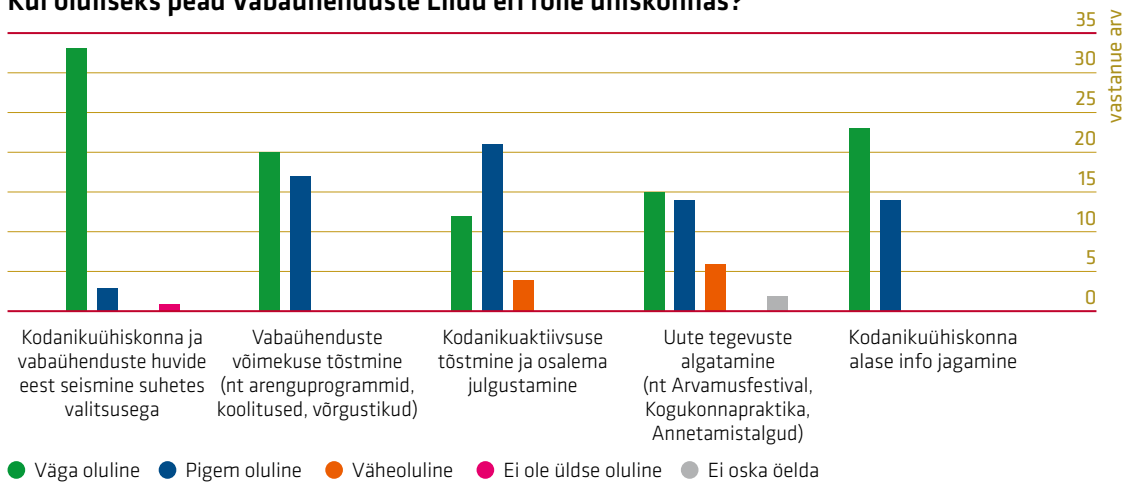

Liikmed aastal 2021

Vabaühenduste Liit ei ole üksnes liikmete heaks, vaid avalikes huvides tegutsev organisatsioon. See tähendab, et Vabaühenduste Liiduga ei liituta mitte otseste hüvede saamiseks, vaid seepärast, et usutakse samadesse eesmärkidesse, toetatakse Vabaühenduste Liidu tegevusi ning soovitakse nende eesmärkide saavutamise nimel meiega koostööd teha.

Kui oluliseks pead Vabaühenduste Liidu eri rolle ühiskonnas?

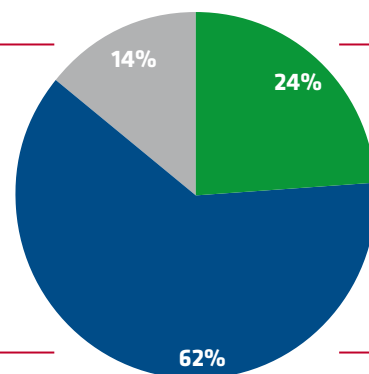

2022. aasta alguses tehtud **liikmeküsitluses** palusime oma liikmetelt tagasisidet eelmise aasta tegevustele. Küsimustele vastas 37 liiget 108st. Nagu ka varasematel aastatel, peeti Vabaühenduste Liidu olulisimaks rolliks kodanikuühiskonna ja vabaühenduste huvide eest seismist. Üsna võrdselt oluliseks peeti vabaühenduste võimekuse tõstmist ja kodanikuühiskonna ala-

se info jagamist. Ülejäänud kahe rolli osas jagunesid vastanud enam-vähem pooleks – toetati üsna võrdselt nii kodanikuaktiivsuse tõstmist ja osalema julgustamist kui ka uute tegevuste algatamist. Võrreldes eelmise aastaga eristub huvide eest seismine teistest rollidest veelgi rohkem ning teised rollid on kõik saavutanud võrdsema positsiooni kui varasemalt.

Kas oled rahul sellega, kuidas Vabaühenduste Liit liikmeid kaasab?

- Jah, täielikult
- Pigem jah
- Pigem ei
- Ei, üldse mitte
- Ei oska öelda

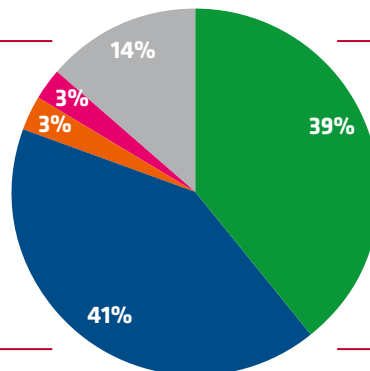

86% vastanutest leidis, et on täielikult või pigem rahul sellega, kuidas me neid kaasame. Võrreldes eelmise aastaga on rahulolijate protsent vähenenud. Ilmselt on siin mõjutanud muuhulgas see, et koroonakriisi oludes oleme liikmetega juba ligi kahe aasta jooksul seni-

sest vähem näost näkku kohtuda saanud. Ka üldkoosolek on toimunud kaks aastat veebis. 84% vastanutest arvas, et nad on saanud Vabaühenduste Liitu kuulumisest kas kindlasti või pigem kasu. See näitaja on võrreldes eelmise aastaga kahanenud (siis oli see 88).

Kas oled rahul sellega, kuidas Vabähenduste Liit liikmeid kaasab?

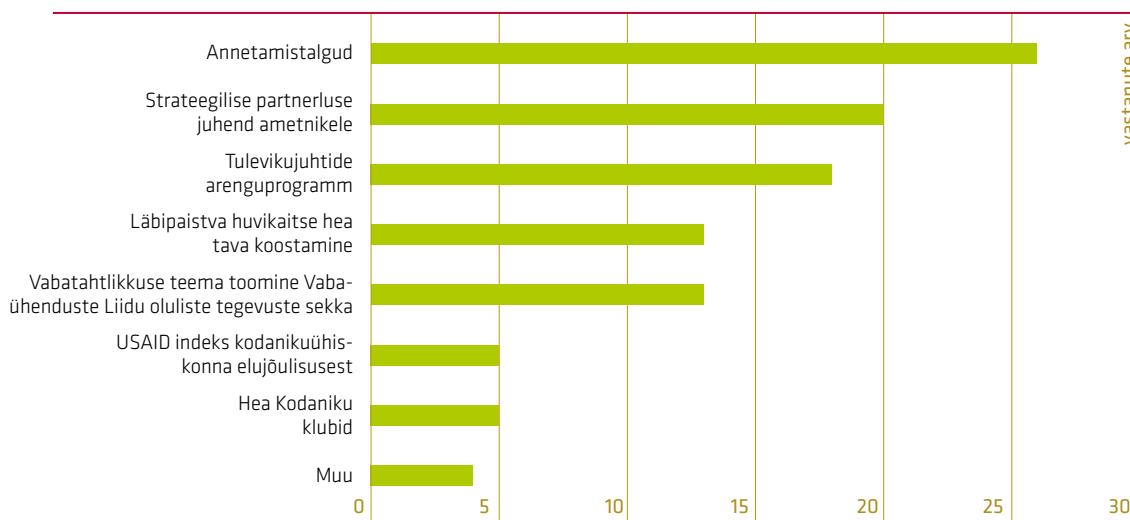
- Jah, täielikult
- Pigem jah
- Pigem ei
- Ei, üldse mitte
- Ei oska öelda

Kuna liikmete peamine ootus on, et Vabähenduste Liit seisaks kodanikuühiskonna ja vabähenduste huvide eest, siis küsisime sel aastal esimest korda, kuidas liikmed me huvi-

kaitsetöoga rahul on. 80% vastanutest on täielikult või pigem rahul, 6% vastanutest pigem ei ole või ei ole üldse rahul ja 14% vastanutest ei osanud öelda.

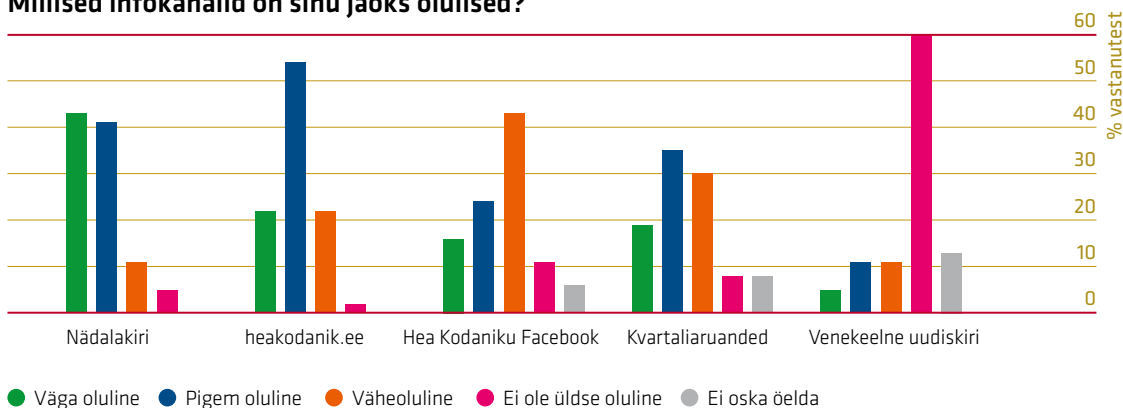
Vabähenduste Liidu kolm 2021. aasta kõige olulisemat tegevust

2021. aasta tegevustest pidasid liikmed meie töös kõige olulisemateks annetamistalguid, strateegilise partnerluse juhendit ja tuleviku-

juhtide arenguprogrammi. Kõige olulisem infokanal oli iganädalane infokiri, sellele järgnes Hea Kodaniku portaali ja kvartaliaruanded.

Millised infokanalid on sinu jaoks olulised?

Inimesed aastal 2021

Suuri muutuseid meeskonnas ei olnud, kui mitte arvestada Kai Klandorfi väikest eemalolekut, et tegeleda perelisaga. Tiimiga liitus ta osakoormusega uuesti oktoobris. Seni asendas Kaid juhi rollis Lauri Luide, kelle peamine ülesanne muidu on vabatahtliku suuna vedamine.

Liikmetööl ja võrgustike suhtel hoidis silma peal Helen Talalaev. Huvikaitset korraldas Alari Rammo, kellele aasta viimane päev oli märgiline, jäädes pika staaži viimaseks tööpäevaks Vabaihenduste Liidu meeskonnas. Tulevikujuhtide arenguprogrammi suunas

ning katuse hoidis pea kohal Inna Laanmets. Hea Kodaniku sõnumeid levitas Andrei Liimets. Venekeelse teavitusega aitas Ivan Lavrentjev.

Nõukogu

Nõukogu liikmetena aitasid Vabaihenduste Liitu suunata Maria Derlõš, Kadi Kenk (nõukogu esimees), Martin Noorkõiv, Andreas Kaju, Toomas Roolaid ja Kadi Viik. Ametiaeg lõppes mullu Sergei Metlevil.

Nõukogu koosolekute protokollid leiab www.heakodanik.ee/noukogu.

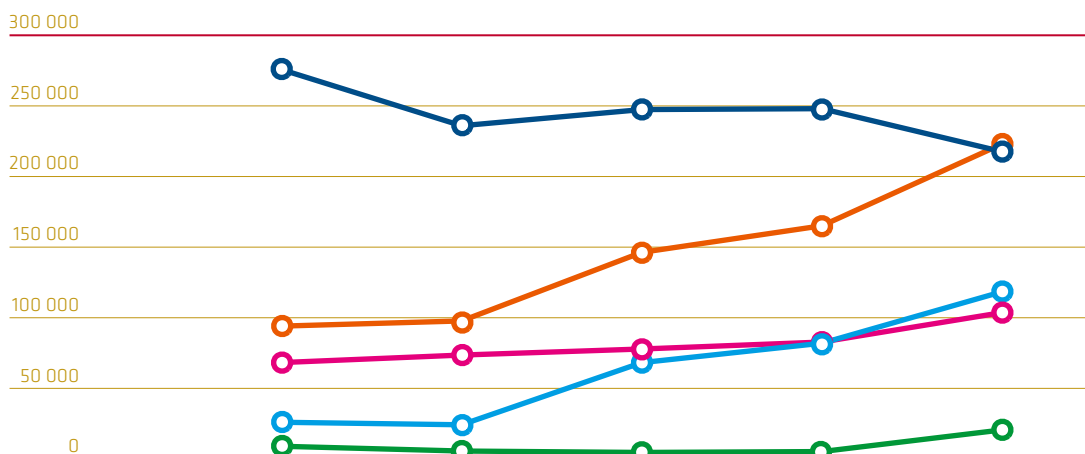
Rahaasjad aastal 2021

2021. aasta lõppes Liidu jaoks taas positiivse tulemiga. Tulud olid kokku 217 237 eurot, kulud 196 109 eurot, aruandeaasta tulem 21 519 eurot. Tulem peamiselt seotud rahaga, mida polnud vaja juhile maksta seoses Kai Klandorfi 9 kuud eemalolekuga.

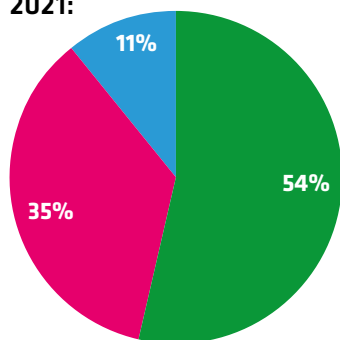
Meie peamised toetajad olid suuruse järjekorras Siseministeerium (tegevustoetus), Avatud Eesti Fond (Aktiivse Kodaniku Fond, Tulevikujuhtide programm), Kodanikuühiskonna Sihtkapital (Hea Kodanik).

Põhilised majandusnäitajad:

	2017	2018	2019	2020	2021
● Käive	276 482	235 929	247 607	248 251	217 237
● Varad	93 798	97 492	146 444	165 428	223 806
● Kohustused	25 792	23 994	68 520	82 415	119 274
● Netovara	68 006	73 498	77 924	83 013	104 532
● Tulem	9 118	5 492	4 426	5 089	21 519

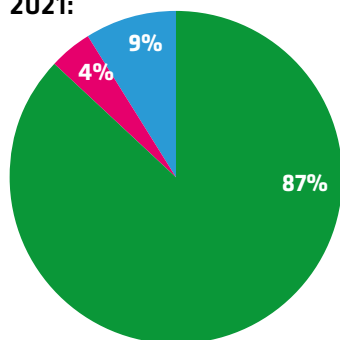

Tulude jaotus 2021:

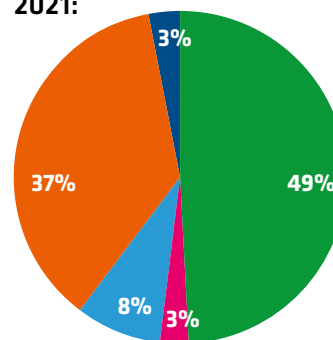
	Summa (€)
● Projektitoetused	116 592
● Tegevustoetus	77 286
● Omatulud	23 359
KOKKU	217 237

Kulude jaotus 2021:

	Summa (€)
● Projektkulud	170 554
● Tööjõukulud	8 583
● Muud kulud	16 972
KOKKU	196 109

Sihtfinantseerijate jaotus 2021:

	Summa (€)
● Siseministeerium	95 476
● Kreeka	5 581
● Riigikantselei	15 967
● AEF	71 368
● USAID	5 486
KOKKU	193 878

FINANTS-
ARUANNE

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	213 364	145 748	2
Nõuded ja ettemaksud	10 442	19 680	3
Kokku käibevarad	223 806	165 428	
Kokku varad	223 806	165 428	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	14 550	15 827	7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	104 724	66 588	10
Kokku lühiajalised kohustised	119 274	82 415	
Kokku kohustised	119 274	82 415	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	83 013	77 924	
Aruandeaasta tulem	21 519	5 089	
Kokku netovara	104 532	83 013	
Kokku kohustised ja netovara	223 806	165 428	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	11 785	11 863	8
Annetused ja toetused	196 644	223 907	9
Tulu ettevõtlusest	410	5 400	
Muud tulud	8 398	7 081	11
Kokku tulud	217 237	248 251	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-170 554	-201 860	12
Mitmesugused tegevuskulud	-16 972	-20 249	13
Tööjõukulud	-8 583	-20 048	14
Kokku kulud	-196 109	-242 157	
Põhitegevuse tulem	21 128	6 094	
Intressitulud	13	13	
Muud finantstulud ja -kulud	378	-1 018	
Aruandeaasta tulem	21 519	5 089	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	21 128	6 094	
Korrigeerimised			
Muud korrigeerimised	-193 878	-222 714	10
Kokku korrigeerimised	-193 878	-222 714	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 407	8 505	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-1 277	-9 583	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	242 659	253 447	10
Kokku rahavood põhitegevusest	67 225	35 749	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	13	13	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	13	13	
Kokku rahavood	67 238	35 762	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	145 748	111 004	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	67 238	35 762	
Valuutakursside muutuste mõju	378	-1 018	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	213 364	145 748	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	77 924	77 924
Aruandeaasta tulem	5 089	5 089
31.12.2020	83 013	83 013
Aruandeaasta tulem	21 519	21 519
31.12.2021	104 532	104 532

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Vabaühenduste Liidu 2021. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile ja kasutades soetusmaksumuse meetodit.

Eesti finantsaruandlusstandard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antavad juhendid (edaspidi RTJ).

Tulemiaruaude koostamisel on lähtutud juhendi RTJ14 põhimõtetest.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvara ja –kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdüd finantsvara üle.

Raha

Raha ning rahalähendina kajastatakse raha pangas.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2021 on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu ja muid nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 365 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnas ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasuliku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumit.

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Kontoritehnika	4-5
Inventar	5

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed kajastatakse rentniku aruandes rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimine, kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses.

Mitte-sihtotstarbelisi annetusi ja toetusi kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need on tasutud). Annetust või toetust, mis on küll mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega, ei loeta sihtotstarbeliseks annetuseks. Selliseid annetusi ja toetusi kajastatakse tuluna hetkel, mil nad muutuvad sisse nõutavaks.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse bilansis arvele tema õiglases väärtuses. Tekkiv kohustis kantakse tuludesse vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Liikmemaksud ja annetused kajastatakse tekkepõhiselt. Mittesihtotstarbelised toetused ja annetused kajastatakse tuluna laekumise hetkel.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja tulemed kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intressimaksud kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsesid aruandekuupäeva, 31. detsembri 2021 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel

toimunud tehingutega. Sündmused pärast aruandekuupäeva, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Pangakontod EUR	194 420	133 136
Pangakonto USD	18 944	12 612
Kokku raha	213 364	145 748

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	794	794	
Ostjatelt laekumata arved	794	794	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 954	5 954	4
Ettemaksed	1 910	1 910	
Muud makstud ettemaksed	1 910	1 910	
Nõuded edasiesitamisele	1 784	1 784	
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 442	10 442	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	353	353	
Ostjatelt laekumata arved	353	353	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 560	5 560	4
Ettemaksed	1 910	1 910	
Muud makstud ettemaksed	1 910	1 910	
Nõuded rahastajate vastu	10 645	10 645	10
Nõuded edasiesitamisele	1 212	1 212	
Kokku nõuded ja ettemaksed	19 680	19 680	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	110	0	12
Käibemaks	0	0	0	2
Üksikisiku tulumaks	0	2 046	0	1 795
Sotsiaalmaks	0	3 673	0	3 362
Kohustuslik kogumispension	0	195	0	199
Töötuskindlustusmaksed	0	222	0	192
Ettemaksukonto jääk	5 954		5 560	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5 954	6 246	5 560	5 562

vt. lisa 3 ja 7

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	4 336	4 336
Akumuleeritud kulum	-4 336	-4 336
Jääkmaksumus	0	0
31.12.2021		
Soetusmaksumus	4 336	4 336
Akumuleeritud kulum	-4 336	-4 336
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	5 972	5 902

Lisa kajastab kontoriruumide üürikulusid OÜ-lt Telliskivi Maja, millest on lahutatud allüürnikele esitatud või eeldatavasti esitatavad kulude

katmise nõuded.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 520	1 520	
Võlad töövõtjatele	6 486	6 486	
Maksuvõlad	6 246	6 246	4
Muud võlad	298	298	
Muud viitvõlad	298	298	
Kokku võlad ja ettemaksed	14 550	14 550	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 006	2 006	
Võlad töövõtjatele	5 946	5 946	
Maksuvõlad	5 562	5 562	4
Muud võlad	2 313	2 313	
Muud viitvõlad	2 313	2 313	
Kokku võlad ja ettemaksed	15 827	15 827	

Võlad tarnijatele sisaldab kohustisi seotud osapooltega 208 eur (2020: 636 eur).

Vt. lisa 15

Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2021	2020
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	11 750	11 723
Sisseastumistasud	35	140
Kokku liikmetelt saadud tasud	11 785	11 863

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	193 878	222 714	10
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	2 766	1 193	
Kokku annetused ja toetused	196 644	223 907	

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2019		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2020		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Avatud Eesti Fond	0	43 110	67 813	-67 001	0	43 922	
Siseministeerium	0	0	66 000	-66 000	0	0	
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	0	0	25 200	-28 000	2 800	0	
Haridus- ja teadusministeerium	17 167	0	43 582	-34 260	7 845	0	
Välisministeerium	733	0	733	0	0	0	
USAID	0	0	5 523	-5 523	0	0	
HIGGS for ECSTALE	0	0	6 876	0	0	6 876	
Riigikantselei	0	0	32 720	-16 930	0	15 790	
Muud sihtfinantseeringud	0	0	5 000	-5 000	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	17 900	43 110	253 447	-222 714	10 645	66 588	3
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17 900	43 110	253 447	-222 714	10 645	66 588	
	31.12.2020		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Avatud Eesti Fond	0	43 922	50 000	-71 368	0	22 554	
Siseministeerium	0	0	160 561	-95 476	0	65 085	
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	2 800	0	2 800	0	0	0	
Haridus- ja teadusministeerium	7 845	0	7 845	0	0	0	
USAID	0	0	5 486	-5 486	0	0	
HIGGS for ECSTALE	0	6 876	0	-5 581	0	1 295	
Riigikantselei	0	15 790	15 967	-15 967	0	15 790	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	10 645	66 588	242 659	-193 878	0	104 724	3
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	10 645	66 588	242 659	-193 878	0	104 724	

Lisa 11 Muud tulud

(eurodes)

	2021	2020
Ürituste osalustasud	225	280
Koolitused, loengud, analüüsid	8 173	6 801
Kokku muud tulud	8 398	7 081

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2021	2020
Projekt Norra rahastus EES grants	27 235	23 070
Projekt Norra LIIDER	39 717	38 410
Projekt Hea Kodanik	0	27 093
Projekt Tegevustoetus	77 286	66 000
Projekt Kogukonnapraktika	0	30 919
Projekt Tunnustusüritus	220	0
Projekt Muukeelne kommunikatsioon	1 500	5 838
Projekt Strateegilise partnerluse arenguprogramm	7 201	10 530
Projekt Kolmandate riikide kodanike kaasamine	11 814	0
Projekt HIGGS for ECSTALE	5 581	0
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	170 554	201 860

Sihtotstarbeliselt finantseeritud projekti kuludest on tööjõukulud kokku 2021: 119 754 eurot ja 2020: 127 395 eurot. Vt.lisa 14

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2021	2020
Pangateenused	141	165
Raamatupidamine ja audit	6 634	6 634
Transport, lähetus, meeskonnaarendus	1 321	865
Seminaride korraldamine	4 753	4 525
Rahvusvaheline koostöö	323	0
Muud	3 800	8 060
Kokku mitmesugused tegevuskulud	16 972	20 249

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Palgakulu	95 996	110 340	
Sotsiaalmaksud	32 341	37 103	
Kokku tööjõukulud	128 337	147 443	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	119 754	127 395	12
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	6	6	

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga			
	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Juriidilisest isikust liikmete arv	108	107	

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Võlad ja ettemaksud			
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	208	636	7
Kokku võlad ja ettemaksud	208	636	

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	24 600	24 000

Vabaühenduste Liit juhatus koosneb ühest juhatuse liikmest, juhatuse liikme tagasikutsumisel enne volituse tähtaja lõppu ei pea maksma juhatuse liikmele lahkumishüvitist. Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil juhatuse liikmele soodustusi ei ole antud.

Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Mittetulundusühing käsitleb 24.02.2022 alanud sõda Ukrainas ja sellega kaasnevat sanktsioone, mis on mõjutanud juba kogu Euroopat, aruandekuupäevajärgse mittekorrigeeriva sündmusena.

Kuna olukord on ebakindel ja kiiresti arenev, ei pea me võimalikuks anda realistlikke kvantitatiivseid hinnanguid selle mõjust ühingu majandustegevusele.

